

VADSTENA
KOMMUN

TILLSYNSPLAN

Serveringstillstånd och försäljning av folköl, tobak och receptfria läkemedel

Gäller från 1 juli 2021

Antagen av socialnämnden 2021-06-16 § 65

Ärendebeteckning: SN/2021:76 - 702 Utskänningsärenden | Ansvarig handläggare: Alkoholdelegat

Versionshistorik

Datum	Beskrivning	Uppföljning
210616	Antagen	

ALKOHOL

Yttre tillsyn av alkohol

Yttre tillsyn ska ske minst en gång per år på varje serveringsställe. Samordnad tillsyn ska ske fyra gånger per år, två gånger på våren och två gånger på hösten inom polisområde Motala (Motala, Mjölby, Vadstena, Boxholm och Ödeshög). Vid samordnad tillsyn bestämmer Polismyndigheten och alkoholhandläggare i samråd vilka serveringsställen som ska besökas.

Utöver ordinarie och samordnad tillsyn ska ytterligare tillsyn ske vid behov om kommunen exempelvis får tips från allmänheten eller annan samarbetande myndighet om alkoholrelaterade olägenheter på ett visst serveringsställe.

Samordnad tillsyn innebär att representanter för Polismyndigheten, Räddningstjänsten, Skattemyndigheten samt Miljö- och hälsoskyddsmyndigheten kan komma att delta vid tillsynen. Planeringen av den samordnade tillsynen sker i samråd med övriga deltagande parter. Det finns möjlighet för förtroendevalda, i första hand från socialnämnden, att medverka vid den samordnade tillsynen.

Tillsynen innebär en kontroll av att restaurangens alkoholservering sker i enlighet med det utfärdade tillståndet och att man inte bryter mot gällande lag. Vid tillsynsbesöket kontrolleras hur verksamheten bedrivs beträffande ordning och nykterhet, att servering inte sker till underåriga och/eller märkbart berusade personer. Härutöver kontrolleras att restaurangen serverar lagad eller på annat sätt tillredd mat samt att serveringsansvarig person finns på plats. Tillsynen omfattar även kontroll att marknadsföring av alkoholdrycker på serveringsstället sker på ett måttfullt sätt. Den ekonomiska skötsamheten granskas genom exempelvis kassa- och personalkontroll.

Inre tillsyn av alkohol

Inre tillsyn varmed avses kontroll av uppgifter från olika myndigheter, ska ske en gång per år. Detta innebär att alkoholhandläggarna, hos Skatteverket, och vid behov Kronofogdemyndigheten, kontrollerar att tillståndshavarna (såväl fysiska som juridiska personer) sköter sina ekonomiska åtaganden. Det kan exempelvis handla om misskötsamhet av skatte- och avgiftsinbetalningar till det allmänna.

Restaurangernas försäljning av mat och alkoholdrycker följs upp genom restaurangrapporter som lämnas årligen enligt alkohollagen.

FOLKÖL/TOBAK OCH LIKNANDE PRODUKTER/RECEPTFRIA LÄKEMEDEL

Tillsynsbesök

Tillsynsbesök för att kontrollera att lagens bestämmelser för försäljning av folköl, tobak och liknande produkter och receptfria läkemedel följs ska ske en gång per år hos alla anmälda försäljningsställen och tillståndshavare. Utöver ordinarie tillsyn ska kommunen göra påkallad tillsyn om kommunen får in tips om olägenheter enligt lagarnas bestämmelser.

Folköl

Näringsidkare ska anmäla till kommunen i förväg att försäljning eller servering av folköl ska påbörjas. Polismyndigheten och kommunen har gemensamt tillsynsansvar för folköl enligt alkohollagen.

Näringsidkare som bedriver folkölsförsäljning utan att i förväg ha anmält till kommunen om försäljningsstart begår lagbrott. Det kan få rättsliga följder såsom dagsböter eller fängelse. Det åligger både kommunen och polismyndigheten att kontrollera att anmälningsplikten följs.

Vid tillsynsbesök kontrolleras att detaljhandlare har ett tillräckligt utbud av mat samt att serveringsställena har tillgång till tillredd mat. Dessutom kontrolleras; att folköl inte säljs eller serveras till personer under 18 år eller till märkbart påverkade personer, egenkontrollprogram, marknadsföring, skyltning, leverantörer samt att langning till underåriga inte förekommer.

Tobak

Sedan 1 juli 2019 måste en näringsidkare inneha tillstånd för att få sälja tobak. Det kan vara både detaljhandlare och partihandlare. Polismyndigheten och kommunen har gemensamt tillsynsansvar för tobak enligt lagen om tobak och liknande produkter. Tobakshandlare som inte innehar tillstånd för försäljning av tobak begår lagbrott, vilket kan få rättsliga följder såsom dagsböter eller fängelse. Det åligger både kommunen och polismyndigheten att kontrollera att detta följs. Vid tillsynsbesök hos tillståndsinnehavare för tobaksförsäljning ska kommunen kontrollera att tobaksprodukter inte säljs till personer under 18 år, att försäljningsstället har ett uppdaterat egenkontrollprogram och att det följs, marknadsföring, skyltning samt spårbarhet via märkning på tobaksprodukterna.

Elektroniska cigaretter

Näringsidkare ska anmäla till kommunen i förväg att försäljning av elektroniska cigaretter och påfylls-behållare ska påbörjas. Polismyndigheten och kommunen har gemensamt tillsynsansvar för elektroniska cigaretter enligt lagen om elektroniska cigaretter och påfylls-behållare.

Näringsidkare som bedriver försäljning av elektroniska cigaretter och påfylls-behållare utan att i förväg ha anmält till kommunen om försäljningsstart begår lagbrott. Det kan få rättsliga följder såsom dagsböter eller fängelse. Det åligger både kommunen och polismyndigheten att kontrollera att anmälningsplikten följs.

Kommunen ska hos näringsidkarna kontrollera att produkterna inte säljs till personer under 18 år, att försäljningsstället har ett uppdaterat egenkontrollprogram och att det följs, marknadsföring, skyltning samt märkning på produkterna.

Receptfria läkemedel

Försäljning av receptfria läkemedel anmäls till läkemedelsverket innan försäljning får påbörjas. Läkemedelsverket underrättar kommunen vilka näringsidkare som påbörjat försäljning respektive avanmält försäljning av receptfria läkemedel. Kommunen ska hos varje näringsidkare en gång per år kontrollera efterlevnaden av lagen (2009:730) om handel med vissa receptfria läkemedel samt de föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen. Kommunen kontrollerar exempelvis marknadsföring, egentillsynsprogram, skyltning, produkter, att försäljning inte sker till personer under 18 år, leverantörer samt att langning till underåriga inte förekommer. Dessutom kontrolleras att verksamheten bedrivs i lokaler som är lämpliga för sitt ändamål samt tillhandahåller läkemedlen på lämpligt sätt. Den som bedriver detaljhandel av receptfria läkemedel ska informera konsumenten om var han eller hon kan få farmaceutisk rådgivning.

Kommunen ska rapportera till Läkemedelsverket om näringsidkares brister i efterlevnaden av denna lag eller föreskrifter som meddelats i anslutning till lagen.